

Aan het college van GS van de provincie Utrecht
Provincie Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

datum: 30-10-2020	e-mail: █████@debilt.nl	bijlage: -
uw kenmerk: -	doorkiesnr.: (030) █████	afdeling: Strategie
ons kenmerk: -	contactpersoon: █████	onderwerp: Zienswijze POVI

Geacht college,

Ons college heeft met belangstelling kennisgenomen van het ontwerp van de provinciale omgevingsvisie en het ontwerp van de provinciale omgevingsverordening. Graag maken wij gebruik van de ons geboden mogelijkheid om onze zienswijze te geven op beide ontwerpen. Wij doen dit aan de hand van de positionpaper die onze raad op 28 maart 2019 heeft opgesteld in het kader van de ontwikkeling van het ruimtelijke economische programma van de U10 (REP). De paper gaat in op vijf thema's waarop de gemeente De Bilt van betekenis wil zijn voor de regio. In deze brief vertalen wij deze betekenis naar provinciaal niveau en beoordelen wij in hoeverre de ontwerpen ons de voorwaarden hiertoe bieden. Daarnaast benoemen wij enkele aandachtspunten. Onze reactie is een aanvulling op de zienswijze van de U10 waarin wij samen met de overige gemeenten in de regio, een pleidooi houden voor overcapaciteit in het programma, oog voor de hiaten in het mobiliteitsnetwerk, aandacht voor de mobiliteitseffecten van nieuwbouwoontwikkeling op de omgeving, zorg voor vitale steden en dorpen en inzet voor toekomstbestendige natuur en landbouw.

Duurzaamheid

In het ontwerp van de provinciale omgevingsvisie wijst u gebieden aan waar u grootschalige opwekking van energie mogelijk acht. In ons positionpaper geven wij aan dat wij het buitengebied willen benutten om te voorzien in de energiebehoefte van onze gemeente. In uw ontwerp omgevingsvisie staat u grootschalige duurzame opwekking van energie toe in de gehele provincie met uitzondering van enkele delen op ons grondgebied. Een ander deel – het bosgebied langs de A28 – biedt ons weinig mogelijkheden om grootschalig duurzaam energie op te wekken. Op het moment zoeken wij samen met bewoners naar mogelijkheden om onze ambitie onder deze beperkende voorwaarden te realiseren.

Het denken over duurzaamheid, energietransitie en klimaat adaptatie staat niet stil. Ideële stichtingen, kennisinstituten en ondernemers zoeken naar mogelijkheden om een bijdrage te leveren aan de opgaven waar wij als samenleving voor staan. Als gemeente wensen wij een voorbeeldfunctie te vervullen en geven wij graag de ruimte voor initiatieven gericht op duurzaamheid, energietransitie en klimaat-adaptatie. Ook het denken over de duurzame opwekking van energie staat niet stil. Nieuwe technologieën zijn in ontwikkeling en innovatieve ideeën over ruimtelijke inpassing hiervan bieden zich aan. Wij zijn verheugd dat u in uw ontwerp omgevingsvisie en -verordening ruimte creëert voor deze initiatieven, nieuwe technologieën en innovatieve ideeën.

Economie

Het verheugt ons dat u onze ambitie om de satelliet van het USP op het USP-Bilthoven en de Schapenweide verder te ontwikkelen, in uw omgevingsvisie deelt. Bilthoven wordt op wereldniveau erkend als toonaangevend in lifescience met name op het gebied van immunologie en vaccinologie. Zo heeft de naam Bilthoven een grote bekendheid in China. Vanuit andere opkomende economieën als India is belangstelling voor Bilthoven als vestigingsplaats. Wij streven naar een integrale ontwikkeling van lifescience en wonen in afstemming met de omgeving en daarmee naar een programma voor USP-Bilthoven dat economisch versterkend is binnen het programma van het USP als geheel. Waar het USP-De Uithof bij uitstek geschikt is voor fundamenteel onderzoek en onderwijs, biedt onze gemeente de ruimte aan de research-en-development-functies gericht op product- en productieontwikkeling en productie op het USP-Bilthoven en een variëteit aan ontwikkelfuncties en wonen op de Schapenweide. De experimenteerstatus voor het USP kan hierin voor ons van betekenis zijn. Wij treden hierover graag met u in overleg.

U geeft aan terughoudend te zijn in het toestaan van nieuwe bedrijventerreinen en kantoorlocaties maar ruimte te willen bieden voor vitaliteit. Wij maken graag gebruik van deze ruimte. Onze gemeente staat voor enkele transformatieopgaven van bedrijventerreinen/detailhandel centra naar locaties met een gemengd intensief programma. Het ontwikkelen van kleinschalige gemengde milieus daar waar deze van meerwaarde zijn voor de ontwikkeling van het ov-knooppunt Bilthoven en voor de vitaliteit van onze detailhandel centra, is een essentieel onderdeel van ons economisch beleid. Deze ontwikkeling is voorwaardelijk voor onze bijdrage aan de werkgelegenheid in onze gemeente en in de regio. Voorwaarde voor de ontwikkeling van USP-Bilthoven en de transformatieopgaven als het ov-knooppunt Bilthoven, is een goede bereikbaarheid van onze gemeente. Wij pleiten ervoor dat in de ontwikkeling van U-ned de bereikbaarheid van onze gemeente blijvend wordt geborgd voor zowel wonen als werken. De focus van het bereikbaarheidsbeleid voor de regio U10 ligt vooral op het ontsluiten van de grote ontwikkellocaties voor wonen ten zuiden en zuidwesten van de stad Utrecht. Dat baart ons grote zorgen. Wij zien hier een opgave voor uw college om de ontwerp omgevingsvisie meer in lijn te brengen met de uitspraken in het regeerakkoord.

Bereikbaarheid

De ontwikkeling van het USP-Bilthoven, het ov-knooppunt Bilthoven en gemengde milieus is enkel mogelijk als de bereikbaarheid versterkt wordt. Wij pleiten dan ook voor een goede ontsluiting van onze gemeente met het openbaar vervoer, de fiets en de auto. De ontwikkeling van de hub-functie van het ov-knooppunt Bilthoven en een goede aansluiting op de tramverbinding Utrecht-Amersfoort zijn hierin essentieel. Voor het eerste is van belang dat routes voor fietsen en frequentie en haltering van het busvervoer goed aansluiten op het treinverkeer en een beperkte reistijd kennen. Een goede aansluiting op de tramverbinding Utrecht-Amersfoort wordt geborgd als de route voor de tram over de Universiteitsweg en Utrechtseweg wordt gelegd met een halte bij het kruispunt van beide wegen. Deze halte heeft de potentie van schakel in de ov-bediening van de (noord) oostkant van Utrecht en tussen USP-De Uithof en USP-Bilthoven mede omdat de hoogfrequente ov-lijn van Zeist naar Utrecht kan aantakken op de tramverbinding. De route van deze lijn loopt over de Utrechtseweg. Een goede ov-bediening van de (noord) oostkant van Utrecht en tussen USP-De Uithof en USP-Bilthoven draagt niet alleen bij aan de ontsluiting van de regio maar ook aan de provinciale mobiliteits- en milieudoelen. De route over de Universiteitsweg en Utrechtseweg doet meer recht aan de ladder van duurzame verstedelijking dan de route over het landgoed Oostbroek. De door ons voorgestelde route maakt gebruik van de bestaande infrastructuur.

Een tramverbinding over de Universiteitsweg en de Utrechtse weg is niet alleen voor USP-Bilthoven van belang maar ook voor enkele duurzaamheidsinitiatieven van ideële stichtingen, kennisinstellingen en ondernemers met een bovenregionale uitstraling in De Bilt Zuid. Deze initiatieven hebben de potentie om niet alleen de Bilt maar ook de regio en de provincie op de kaart te zetten. Wij zijn verheugd dat de verbinding over de Universiteitsweg en de Utrechtse weg een van de opties is die momenteel met betrokken gemeenten wordt onderzocht in regionaal verband.

Wij verzoeken u dringend om in uw ontwerp omgevingsvisie de mogelijkheid voor een tramverbinding over de Universiteitsweg en de Utrechtse weg te creëren. Een gezond stedelijk leven is hiermee gebaat. Graag benadrukken wij dat onze zorg voor de bereikbaarheid niet alleen onze bedrijvigheid maar ook onze inwoners betreft. Wij hechten aan een goede ontsluiting van de woon en de werklocaties binnen onze gemeente en een goede bereikbaarheid van werk- en recreatielocaties voor onze inwoners. Ook als deze in of buiten de regio liggen.

Wonen

Onze gemeente kent weinig ruimte voor nieuwbouw van woningen. Onze mogelijkheden tot inbreiding zijn beperkt. De rode contouren liggen strak om de bebouwing. De druk op de Biltse woningmarkt is hoog. Enerzijds is er een grote vraag naar een dorps woonmilieu nabij een grote stad, anderzijds treedt huishoudverdunding op. Starters uit onze kernen zien zich geconfronteerd met een zeer beperkt woningaanbod met lange wachttijden en hoge kooprijzen tot gevolg. Onze groene kernen kennen een

afnemend draagvlak voor voorzieningen en het verenigingsleven. Wij zijn naarstig op zoek naar ruimte voor nieuwbouw. Wij zoeken deze zowel binnen als buiten de rode contouren. Binnen de rode contouren zetten wij in op transformatie van bedrijventerreinen en detailhandel-locaties naar gemengde milieus met een intensief programma en een substantieel aandeel wonen en ontwikkelen van wonen rond knooppunt Bilthoven. Buiten de rode contouren zetten wij in op nieuwbouw rond Maartensdijk. Wij zouden graag onze inspanningen om geïntegreerd wonen en werken rond knooppunt Bilthoven gewaardeerd zien in uw ontwerp omgevingsvisie door opname van dit knooppunt als potentiële locatie voor integrale ontwikkeling van wonen en werken rond knooppunten. Ook maken wij graag gebruik van de ruimte die de ontwerp omgevingsverordening verstedelijking ten oosten van de A27 voorziet voor verstedelijking. Uit oogpunt van natuur en landschap is dit binnen de gemeente De Bilt de meest logische en derhalve meest gewenste uitbreidingslocatie buiten de rode contouren. Wij zouden het jammer vinden dat de driedeling in uw wijze van programmeren – regionaal, maatwerk voor kleine kernen en ruimte voor landelijk wonen voor kenniswerkers - deze uitbreiding in de weg zou staan en zoeken graag met u naar maatwerk voor onze gemeente. Uw ambitie om betaalbaar te bouwen delen wij. Onze inzet is om in het toekomstig programma 30 % sociaal en 10 – 20 % middenhuur op te nemen. Wij onderschrijven dat voor woningbouw zowel binnen als buiten de rode contouren, een goede bereikbaarheid van groot belang is.

Landschap

De gemeente De Bilt ligt op of nabij het grensvlak van verschillende landschappen: de groen/blauwe landschappen van het Groene Hart, de Utrechtse Heuvelrug en het Rivierenlandschap enerzijds en de cultuurlandschappen Hollandse Waterlinie en de Stichtse Lustwarande anderzijds. De waarde van deze landschappen is hoog. Niet alleen voor onze inwoners maar ook voor de inwoners binnen de regio en belangstellenden van buiten. Wij koesteren deze waarden. De zorg voor behoud en versterking is echter geen eenvoudige opgave door de variatie aan landschappen enerzijds en een zeer groot aantal betrokkenen anderzijds. Wij zijn dan ook verheugd dat uw college waarde toekent aan deze landschappen en dat u zich wil inzetten om deze te behouden en te ontwikkelen.

De PAS problematiek blijft onze aandacht houden. Graag dragen wij bij aan de bescherming van kwetsbare natuurgebieden. Daarbij zoeken wij tevens naar een oplossing voor de landbouwers in onze gemeente en de vitaliteit van onze kleine kernen te behouden. Het merendeel van de landbouwers binnen onze gemeentegrenzen hebben hun bedrijven nabij een natura 2000 gebied en in gebieden waar bodemdaling plaatsvindt. Wij sluiten niet uit dat de PAS problematiek en de bodemdaling negatieve consequenties gaan hebben voor deze landbouwers. Voor ons zijn landbouwers van belang voor een duurzaam beheer van het buitengebied. Wij zouden hen graag de mogelijkheid bieden om duurzame businesscases op te bouwen en vragen ook u om een positieve grondhouding jegens initiatieven hiertoe. Een duurzame businesscase is een voorwaarde voor duurzaam beheer van het buitengebied. Op rijksniveau wordt gemeten en gepast. Hoeveel ruimte is er, welke activiteiten worden wel en welke activiteiten worden niet toegelaten en welke mogelijkheden zijn er om nieuwe ruimte te scheppen. Deze keuzes hebben invloed op onze mogelijkheden om woningbouw binnen of nabij onze kernen toe te staan. Wij verzoeken u om in de doorwerking van de keuzes op rijksniveau niet alleen het belang van onze boeren maar ook het belang van onze kernen mee te wegen. Het onderhoud en beheer van landgoederen vraagt een vermogen waarover slechts enkele huishoudens in deze tijd kunnen beschikken. Het herbestemmen van deze landgoederen tot kantoor of bedrijfsverzamelgebouw en het toelaten van kleinschalige nevenactiviteiten als congres- of horecagelegenheid, blijken niet het gewenste effect te hebben. Wij vrezen dat het bestaand beleid instandhouding op de lange termijn niet kan garanderen. Graag gaan wij met u in gesprek om te bezien hoe wij 'behoud door ontwikkeling' naar een hoger schaalniveau kunnen tillen. Een schaalniveau dat voldoende zekerheden biedt voor instandhouding van de waarde die de landgoederen voor de regio, de provincie en Nederland hebben. Evenals u achten wij samenwerking cruciaal. Wij gaan graag de samenwerking met u en andere betrokkenen aan en zijn verheugd dat u de regiefunctie op zich wilt nemen. De landschappen beperken zich niet tot gemeentegrenzen of grenzen van water- en recreatieschappen. Wij waren ons al bewust van de betekenis die wij als randgemeente van Utrecht hebben voor de recreatie van de inwoners van Utrecht. De klimaatveranderingen doen ons beseffen dat de betekenis van ons grondgebied voor de stad meervoudig is; niet enkel ruimte voor recreatie maar ook gelegenheid tot verkoeling. Dit legt een hoge druk op ons buitengebied. Wij zijn bereid ons grondgebied hiervoor open te stellen. Wij achten het van groot belang dat lasten en lusten blijvend naar profijt worden verdeeld.

Stellen we niet de mens centraal maar de natuur dan hebben de klimaatveranderingen ingrijpende consequenties. De Veenweidegebieden lijden onder bodemdaling en de Utrechtse Heuvelrug onder de verdroging. Een provincie brede aanpak is voorwaardelijk voor een succesvolle klimaatadaptie. Wij treden graag met u in overleg op welke wijze de gemeente de Bilt hierin kan bijdragen.

Overige onderwerpen

Uw ontwerp omgevingsvisie en -verordening lezend beseffen wij ons dat wij gezamenlijk voor grote maatschappelijke opgaven staan die mede worden beïnvloed of zich laten beïnvloeden door de snelle digitalisering van de samenleving. Automatisering stelt ons voor uitdagingen en biedt ons kansen. Zo kan een dekkend netwerk van laadpalen bijdragen aan de keuze van een automobilist voor elektrisch rijden en aan een betrouwbaar aanbod van digitale diensten aan het langer zelfstandig wonen van ouderen. Wij verzoeken u om in uw omgevingsvisie en verordening (fysieke) ruimte te bieden om deze kansen te benutten.

De ontwerp omgevingsvisie biedt ons ruimte voor ontwikkeling van onze gemeenten en onze regio zoals wij deze in onze positionpaper voorstaan. De ontwerp omgevingsverordening echter perkt deze ruimte sterk in. In deze tijd van hoge dynamiek en grote transitie-opgaven is ontwikkelruimte onontbeerlijk. Niet alleen voor de U10 gemeenten maar ook voor uw provincie. Wij verzoeken u om de ontwerp omgevingsverordening in lijn te brengen met de ontwerp omgevingsvisie door de ontwikkelruimte te borgen.

De ontwerp omgevingsvisie en -verordening bevatten een veelheid aan kaarten. Deze zijn ons niet altijd duidelijk.

In januari gaven wij aan dat wij een aantal vragen hadden over kaarten in de concept-ontwerp omgevingsverordening en wijzigingsvoorstellen hiervoor alsmede een opmerkingen bij artikelen in de verordening. Wij hebben u deze ambtelijk overlegd. Helaas hebben wij van u geen reactie mogen ontvangen. Evenmin hebben wij een reactie mogen ontvangen op onze zienswijze op uw ontwerpverordening. Dit betreuren wij zeer.

Graag sluiten wij deze brief af met onze waardering voor uw aandacht voor gezondheid en inclusiviteit. Wij benadrukken dat dit niet alleen aandachtspunten zijn voor de steden maar ook voor de dorpen. Ook voor de leefbaarheid van onze kernen zijn voorzieningen als dorpshuizen van groot belang. In aansluiting hierop vragen wij uw aandacht voor de gevolgen – bedreigingen en kansen - van de vergrijzing in de regio in het algemeen en van onze gemeente in het bijzonder.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt,
de secretaris,

R. van Netten

de burgemeester,

mr. S.C.C.M. Potters